

# ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul (Nagypiactér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej

IV. évfolyam 165 sz

1935. JUNIUS 16.

Vasárnap

## Inculet belügyminiszter Oradeára érkezett

Jan Seba bucarestii cseh követ társaságában érkezett a belügyminiszter, aki megvizsgálja a megyében a jég okozta károkat. Tatarescu miniszterelnök kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt.

Oradea, június 14.

Pénteken délnél a bucarestii gyorsrali Oradeára érkezett Inculet belügyminiszter Jan Seba bucarestii csehszlovák nagykövet kíséretében. A pályaudvaron a hatóságok vezetői jelentek meg a belügyminiszter fogadására. Ott volt Ilcusu tábornok hadosztályparancsnok, Bledea László alpolgármester és Popovici Valer rendőrkapitány. Bancila prefektus a megye határáig elébe utazott a belügyminiszternek. Inculet belügyminisztert az állomáson röviden üdvöztették a hatóságok képviselői. A belügyminiszter ezután autóba ült és a csendőriszkolába hajtatott, ahol inspekción tartott. Innen a városházára ment, majd a délutáni órákban Saniob községbe utazott, ahol vadászaton vesz részt.

A belügyminiszter a holnapi nap folyamán meglátogatja azokat a helyeket a megyében, ahol a jégverés okozott károkat. A belügyminiszter Bancila prefektussal együttesen megbeszéli azokat a módosításokat, amelyekkel a jégverés által sújtott lakosságon segíteni lehetne.

Bucuresti, június 14.

A kormány gazdasági bizottsága tegnap délutánra hívta össze ülését, hogy az új kereskedelmi rendszer életbeléptetésével kapcsolatos intézkedéseket megbeszélje. Az ülésen Tatarescu miniszterelnöknek kellett volna elnökölnie és így annál nagyobb volt a meglepetés, amikor közölték, hogy

az értekezlet elmarad, miután a miniszterelnök váratlanul kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt.

Carol király e pillanatban Eforiában tartózkodik néhány napi pihenésen és eredeti tervek szerint ebben a pár napban egyetlen politikust sem óhajtott fogadni. Így a hirtelen audiencia még nagyobb feltűnést keltett.

A miniszterelnök kihallgatását Titulescu audienciája előzte meg, aki — mint ismeretes, — napok óta a kispártok vezetőivel folytatott tárgyalásokat. Beavatott körök szerint ezek nem csupán udvariassági jellegű tárgyalások voltak, hanem az ismert Marinescu ügy is szóba került azokon, mert a bucarestii rendőrprefektus rádióbeszéde nagyobb hullá-

mokat vert, mint ahogy azt első pillanatban híresztelték.

Tatarescu kihallgatása után nem nyilatkozott a nyilvánosság számára. A késő esti órákban a "Rador" hivatalos távirati iroda cáfolta a fővárosban elterjedt különböző híreket.

Constanta, június 14.

Tatarescu miniszterelnök Eforiáról visszautazott Constantába, ahol várja a Principesa Maria nevű hajót, amely Odesszából Dimitrie Cantemir hamvait hozza. A miniszterelnök a fogadás után azonnal visszautazik Bucurestibe.

## Mussolini minden áron háborut akar Afrikában

Páris, június 14.

Mussolini olaszminiszterelnök nyilatkozott az egyik francia lapnak az olasz-abesszin viszályról. Kijelentette Mussolini, hogy az olasz hadsereg tovább folytatja akcióját Afrikában, mert azt a kérdést gyökeresen és logikusan egyszer már el kell intézni. Az olasz-Afrika határai minduntalan veszélyben vannak. Ennek biztosítására nagyon természetes, hogy Olaszország

hadsereggel száll sikra. Ennek ellenére az olasz kormány hajlandó a döntőbírásgot elfogadni, de csak az ualual konfliktusra vonatkozólag.

A Matin megállapítja, hogy az olasz kormány nem kezdeményez nemzetközi megoldásra irányuló akciót, de szívesen meghallgat minden javaslatot, amely a megoldást célozza.

## Féláru utazás a román pünkösdi ünnepeken

Bucuresti, június 14.

A vasutigazgatóság közli, hogy június 14-ike, péntek déli 12 órától június 24-ike éjfélig a CFR összes vonalain ötven százalékos kedvezményvel lehet utazni. A kedvezmény, melyet a román pünkösdi ünnepekre

való tekintettel léptettek életbe, semmiféle lepecsételéshez vagy más formalitáshoz nincs kötve és mindenki megkapja. A vasuti pénztárnál menet és visszatérés esetén jövet is féláru jegyeket szolgáltatnak ki.

## Legyőzték Max Baert, a boxolás nehézsúlyu világbajnokát

Newyorkból jelenti a Rador: A nemzetközi boxéletnek nagy szenzációja van: 15 menetes küzdelemben Jimmi Broddack amerikai boxfenomén pontozással legyőzte Max Baert, a boxolás világbajnokát és ezzel elnyerte Max Baertől a boxvilágbajnoki címet. Az a boxvilágbajnok igen szép játékot produkált és elég könnyen győzte le a féltelmes híru Max Baert, aki legutóbbi sérülése miatt indispozícióval küzdött.

## Holnap kezdődik az új tombola



## Befejeződtek a magyar-bulgár kereskedelmi tárgyalások

Szófia, június 14.

A magyar-bulgár kereskedelmi szerződés megkötésére irányú tárgyalásokat tegnap befejezték. A magyar delegáció aláírta a záró jegyzőkönyvet és visszautazott Budapestre.

## Roosevelt győzelme

Washington, június 14.

Az Egyesült-Államok szenátusa 41 szavazattal 13 szavazat ellenében elfogadta Rooseveltnek azon javaslatát, hogy az új építési törvényt ideiglenes, bizonytalan időtartamra meghosszabbítsák. Ezzel a szavazással Roosevelt ismét ura lett a gazdasági és politikai helyzetnek az Egyesült-Államokban.

— Felkérjük hátralékos bizománysainkat, hogy május havi elszámolásukat 3 napon belül föltétlenül küldjék be a kiadóhivatalba a nekünk járó pénzösszeggel együtt, nehogy ennek hiányában kénytelenek legyünk a további lapküldést beszüntetni.

## Sulyos baleset vasalás közben

Baia-Mare, június 14.

Papp Mária 17 éves leány vasalt akart. A szénre benzint töltött, amelyet meggyújtott. A nagymennyiségű benzin felrobbant és sulyosan megsebesítette a fiatal leányt, akit beszállítottak a kórházba. Kés remény van arra, hogy életben marad.

## Kiadó nyaraló

Jádvölgyön, a vasutállomással szemben ideális lekvéssel, 2 szoba, konyha, verandából álló villa némi berendezéssel a nyári szezonra igen olcsón kiadó. Értekezhetni Dr. Lőrincz ügyvédnél, Oradea. Bulev. Regele Ferdinand 13. sz. Telefon 7-43.

## Szakadékba zuhant egy autóbusz

T-Severin, június 14.

Alig néhány hete, hogy a Baia de Aramă-i országúton sulyos autószerencsétlenség történt, amelynek két halottja volt. Most ugyanazon a helyen újabb autószerencsétlenség történt. A T-Severin 63. rendszámú turisztikai autómobil, amelyet Meltzer Károly sofőr vezetett, a 23-as kilométer jelzőnél hibás manőverezés következtében beleesett a szakadékba. Az autó hat utasa, közöttük két gyermek és egy asszony sulyosan megsebesült. A sofőr könnyebb sérüléseket szenvedett.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bél-sárpangás, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik. Az orvosi világ azért nyilatkozik a legnagyobb elismeréssel a magyar Ferenc József vizről, mert hatása izgékony bélrendszerű egyéneknek is megbízható és rendkívül enyhe.

# Nagyarányu kémkedést leplezett le a berlini kémelhárító hivatal

Berlin, június 14.

Ki ne emlékeznék arra a hatalmas perre, amely néhány héttel ezelőtt hozta igazolomba nemcsak egész Németországot, hanem egész Európát. A pernek az lett a vége, hogy a kémkedési szervezet fejeit, — egy Sosnovszki nevezetű lengyel állampolgárt halálra ítélték, de később két Lengyelországban elfogott német kémekkel kicserélték. Sosnovskival együtt halálra ítélték két nőt is, az egyik bárónő volt. Mind a kettőt ki is végezték.

Most érkezett jelentés szerint ennek a szerteágazó kémkedési ügynek újabb fejleményei vannak, amelyek újból lázbahozták egész Európát. Az ügy ugyanis egy titokzatos ember kezébe került, aki nemrégiben vette át újra a hadügyminisztérium mellett működő német kémelhárító hivatal vezetését.

A világháborúban jelentős szerepet játszott egy Nicolai nevű ezredes, aki a német kémelhárító hivatal főnöke volt. A világháborúban ezeket végeztett ki minden

előzetes tárgyalás és ítélet nélkül ez a hírhedt ember, aki a háború után eltűnt, hogy most néhány héttel ezelőtt újra feltűnjön és titokzatos körülmények között újra átvégye a hivatala vezetését. Első teendője az volt, hogy kijelentsen miszerint a Sosnovski féle kémkedési ügyet nem bonyolították le úgy, ahogy kellene. Emiatt új nyomozást indított, amelynek eredményeképpen

két nap alatt husz személyt tartóztatnak le, nem egy nőt, közöttük az előkelő világ világ néhány tagját. A letartóztatottak között van egy Rudolf nevű tartalékos német alezredes is.

A letartóztatások még mindig folyamatban vannak. Amikor a vizsgálatot befejezik, a letartóztatottakat bíróság elé állítják.

A letartóztatásokra az adott okot, hogy egyike a Sosnovski féle per elítéltjeinek, aki néhány évi börtönt kapott, abban a reményben, hogy elfogják engedni a büntetést, bevallotta, hogy a kémkedésnek olyan tagjai is voltak, akiket nem helyeztek vád alá.

## Newyorktól Rómáig repülőgépen -- leszállás nélkül

New-York, június 14.

Két portugál repülő, Monteverde márk. és testvére, elhatározták, hogy egy repülőutat tesznek meg Róma és New-York között. Ezt az utat a repülők leszállás nélkül akarják megtenni. Ebből a célból a két testvér tegnap este felszállott a newyorki repülőtérről és elindultak Európa felé.

## Baia-marei uriasszony a ploestii szerelmi tragédia áldozata

Popescu Ioan, a baia-marei dinamitraktár főnökének felesége a halállal vívódik a ploestii kórházban

Baia-Mare, június 14.

Két nappal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról a kettős szerelmi tragédiáról, amely az egyik ploesti szállodában játszódott le és amelynek áldozata Popescu Florica asszony és Mironescu Dumitru ploesti kereskedő. Mironescu öt revolveri lövéssel halálosan megsebesítette az asszonyt, majd önmagát lőtte agyon.

A tragédia életbenmaradt áldozatát, Popescu Floricát mindeddig nem lehetett kihallgatni. A rendőrség azonban folytatta vizsgálatát a rejtélyes háttérű szerelmi dráma kiderítésére. Így állapították meg azután hogy

Popescu Florica közismert baia-marei uriasszony, a Monopol tulajdonában levő baia-marei dinamitraktár főnökének, Popescu Ioannak a felesége.

Baia-Mare már régóta feltűnt, hogy az uriasszony igen gyakran utazik Ploestibe. — Mint kiderült, Popescu Florica legutóbb azért utazott le, hogy Mironescuval végleg szakítson. Ugy látszik azonban, hogy a férfi ezt annyira szívére vette, hogy szerelmével és önmagával is végzett.

A tragikusorsú uriasszony iránt óriási részvét nyilvánul meg az egész városban. Állapota egyébként még mindig válságos.



## A restauráció ötödik évfordulója

Június 8-át ebben az évben a szokottnál is fényesebb keretek között ünnepelték meg Bucarestben. A cotroceni mezőn 120 ezer paraszt ünnepelte az uralkodót, aki eszer-készuniformisban vonult el a tömeg előtt.



## Hivatalos jelentés az aratás előtt:

# Jó termésre van kilátás az erdélyi megyékben

A buzatermés csaknem mindenütt kielégítő, az eső és jég jelentéktelen károkat okozott. -- A gyümölcs és kukorica erősen visszafejlődött az abnormális időjárás miatt

Bucuresti, június 14.

A fölmivvelésügyi minisztérium hivatalos termésjelentést adott ki az egész országról. A termésjelentés az egyes vidékeket veszi.

Az erdélyi megyék termésjelentését az egyes vármegyei hivatalai küldték be. A termésjelentés így hangzik a különböző megyékből:

Mures-megye: A termés átlagosan kielégítőnek mondható. A termények rendre nőnek, a kukorica kivételével, amely szenved a meleg hiány miatt. Az őszi buza és a cukorrépa, ha az idő ilyen kedvező marad továbbra is, igen bő termést ígér. A kukorica vetés az egész megyében május 20-án ért véget. Bár egy kissé késő a dátum, de ha meleg és meleg esős napok következnek, akkor remény van arra, hogy behozza a vesztett időt. Megkezdődött a lóhere és a lucerna kaszalása, az eddigi esős idők azonban gátolták a gyors száradásban. A szőlőben folyik a töltés. Egyes helyeken megkezdődött az első permetezés.

Fagaras-megye: Az idő ebben a megyében kedvezett a tavaszi veteményezésnek, amelyek már teljesen befejeződtek, — kezdődik a kukorica feltöltése. A gabona kezd virágzani. Egyébként az őszi veteményekre nagyon jó idő jött, úgy hogy igen előre haladott fejlődési állapotban vannak. A gyümölcsös kertek is jó termést ígérnek.

Tarna-Mica-megye: Az őszi vetések, a lucerna és a lóhere rendkívül szép. Ennek oka a sok és eléggé meleg sőt, azonkívül pedig az, hogy ezt a megyét nem igen szántotta végig vihar. A gabona és az árpa virágzik, a buza kötni kezd. A kukorica az elégséges megleghány miatt kissé vissza van esve. A burgonya, cukorrépa, dohány kitünő termést ígér. Az akácfa hatalmas mennyiségben virágzott. Jelentős mennyiségű akácmézre lehet számítani.

Hunedoara-megye: Az esős idő következtében a termény jónak ígérkezik, bár egy kissé elkészt, mert éppen a sok esőzés miatt a gazdasági munkákat nem lehetett a kellő időben megkezdeni. Ha az esős idő tovább tart, akkor visszaesés fog beállni. Ebben a megyében már többször éreztette hatását a sok vihar.

## RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 18: Rádiózenekar 19: Hírek 19.15: A zene folytatása 20.20: Új lemezek 20.40: Üzenetek 21: Jazz 22.30: Hírek 22.50: Conda—Lupascu Florence hárfázik 23.15: Hírek külföldre németül és franciául 23.35: eVndéglői zene.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Szervasszky szalonzenekar 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 14.30: Hanglemmek 15.40: Hírek 17.10: A Rádióélet meseórája 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Géczy-Fazekas Klára ongorázik 18.30: Kovács János dr előadása 19: Rácz Pali és víganyzenekara — 19.50: Zakariás János előadása 20.50: Svéd Sándor énekel 21: A szív játéka. 22.15: Vörös Lajos és cigányzenekara 23: Hírek, időjárásjelentés, lóversenyeredmények 23.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar — 1.05: Hírek

Sibiu-megye: A vihar a terményekben nem tett ugyan kárt, de a gyümölcsös és a szőlő eléggé megsínylette. Ezen a vidéken a szőlőt még a filokszer is veszélyezteti.

Cluj-megye: Cluj-megyében a vihar és a talajmenti fagyok nagyobb veszteséget okoztak. A mezőgazdaságban valamiképpen helyrehozták a hibákat, de a szőlőben 30 százaléka kár, a gyümölcsösökben a szőlő 20 százaléknyi kárt szenvedett. Legsúlyosabb a helyzet a kajszinbaracknál, amely teljesen. a jelentés szerint 100 százalékosan

elpusztult.

Maramures-megye: Az általános gazdasági helyzet kielégítő. Maramures-megyében mindig később szokott fejlődésnek indulni a vetés. Így most vetették a kukoricát is. A burgonyát már töltik.

Satu-Mare-megye: A kukorica fejlődése meleg hiány miatt késik. A repce megszabadult a jégtől, amely Salaj-megyében eléggé pusztított. Az avaskörnyéki gyümölcsösök is megmenekültek a fagytól és szépen fejlődnek a gyümölcsösök.

## Ujabb sebességi rekordot állított fel a „Normandie“

A franciák óriásgőzöse saját rekordját is megdöntötte

Páris, június 14.

Néhány nappal ezelőtt történt, hogy a hatalmas Normandie francia hajó megdöntötte a Brémen nevű német hajó által tartott sebességi világrekordot és új rekordidő alatt futotta be azt a távot, amely Franciaországot és az Egyesült Államokat elválasztja. A Normandie azonban második utja alkalmából saját most feállított rekord-

ját is megdöntötte, amennyiben a Bishoprock-Ambros közötti távolságot 4 nap, 3 óra és 28 perc alatt tette meg, átlagos 30.35 csomós sebességgel óránként. Az újabb nagy francia diadal nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert a Normandie átlagsebességét egy újabb találmányu hajóval lehetne túlszárnyalno, ami még a mai fejlett technika mellett is nehéz.

## Clujon elfogták a bucurestii osztrák sajtóattasé cselédjének gyilkosát

Az elvetemült rablógyilkost nap ürdőzés közben a strandon csípte el a rendőrség

Bucuresti, június 14.

Beszámoltunk röviddel ezelőtt arról a borzalmas büntényről, amely a Pitar Mos 5. számú házában, Lazar Hann Joseph bucurestii osztrák sajtóattasé házában játszódott le és amelynek áldozata a sajtóattasé 32 éves cselédje. A gyanu kezdettől fogva a cseléd szeretőjére irányult, aki a gyilkosság után eltűnt. A rendőrség azt is megállapította, hogy

a gyilkos, aki áldozatát ki is rabolta, nem egyedül követte el tettét. A megfeszített erővel folytatott nyomozás meg is hozta az eredményt, amennyiben két nappal ezelőtt elfogták Bucurestiben Johann Schmelint, a cseléd szeretőjét, aki be is ismerte tettét.

Elmondotta, hogy a gyilkosság után bűntársával Dumitru Salcannal együtt Erdély felé vették útjukat, Teiuron azonban elváltak és ő visszatért Bucurestibe, míg bűntársa Clujra ment.

A bucurestii rendőrség azonnal érintkezésbe lépett a cluji rendőrséggel, amelynek megadta a gyilkos pontos személyleírását is. Tegnap délelőtt azután

a cluji strandon, napfürdőzés közben le tartóztatták Dumitru Salcant, más néven Vasile Simion Cifat, aki a kereszkérdések sulya alatt szintén beismerte a gyilkosságot.

A gyilkost erős fedezettel Bucurestibe vitték és átadták az ottani rendőrségnek.

## Utazási osztályunk

kivételes kedvezményei a cseh fürdőkbe

Hivatalos kurzuson szerzünk valufát.

Jelentkezzék tehát nyaralása ügyében utlevelével sürgősen a kiadóhivatalban vagy a Wagon-Lits-Cook utazási világszervezet irodájában (Bul. Reg. Ferdinand 2.) ahol is előjegyezheti nyaralását

Karlsbad

Marienbad

Franzensbad

Joachimsthal

Pöstyén fürdőkbe



# KALANDOS SZERELEM

48

— Csak azért tettem mindezt, — mondotta Aimée mentegetőzve, hogy megkíméljem a papát mindenféle csalódástól és bánattól. Az embernek tekintettel kell lennie a szüleiére.

— Szent Kleofás! — csóválta a fejét Billy. — De még mindig nem értem, hogy:

— Mindjárt, Billy. Most szépen körülsétáltam a parkot és odaértem a kis házhoz, ahol Amy Snooks lakik a nagymamájával. Addig ólálkodtam a közelben, míg meg láttam, hogy az öreg nagymama eltipteg a szomszédokba, a favágó feleségéhez, kis tereferéjére. Akkor aztán besurrantam és ott találtam Amyt, éppen a ruháit csomagolta. Megmondtam neki, mit akarok tőle. Amy Snooks sok mindenfélét megtett már értem, de most annyira oda volt, hogy nehezen tudtam rávenni a dolagra. Olyan nagyra tátotta a száját, hogy egy tenniszlabdát bele lehetett volna dobni. De végre mégis beleegyezett. Lehet, hogy csodálkozik rajta, Billy, de igazán szeret engem. Mikor aztán meglágyítottam, elkértem kölcsön ezt a kék ruháját és a régebbi kabátját, s úgy fésültem meg a hajamat, ahogy ő szokta hordani. Aztán szépen elindultam gyalog és kutyagoltam a pilbrook-i állomásig. Ott ültem vonatra. Amy a csomagjával Burnt Ashban szállt fel ugyanabba a szakaszba. Odaadtam neki a pénzemert s mondtam, hogy menjen valahová a tengerpartra addig, míg nem írok érte. Egy hétig mindenesetre ott maradhat. Így volt. Na, nem nagyszerű gondolat?

Billy levette a sapkáját és tiz ujjával összehorizontálta mézszínű haját.

— Azt hiszi... hogy... hogy ezt így lehet?

— Miért ne lehetne? Erythea néni sohasem látta Amyt. Csak a papa ajánlatára fogadta fel.

— De már látta! Ha máskor nem akkor, mikor a színpadon nekiment a kocsi-jának!

— Oh, az csak egy másodperc volt. Különben is, rövidlátó. Soha nem ismerne meg. Mondja már, Billy, hogy nagyszerű ötletem volt!

Billy ránézett.

— Hát vigye csuda, csakugyan nagyszerű! — szolt végre. — Igaza van! A rend őrség mindenütt a világon keresheti, csak ott nem. Jobb hely, mint a barlang, az is bizonyos. Meg aztán a szemem előtt lesz, ha pedig komoly baj találna lenni, ott vannak a rokonai. Hanem...

— Micsoda hanem?

— Mégis lehetetlen. Hogy maga szobaleány legyen Jervaulxban... Kis cimbora, ezt nem tudom elképzelni.

Aimée szinte kicsinylően nézett rá.

— Tudja Billy, én nem sokat értek a férfiakhoz, de úgy látszik, maga még kevesebbet ért az asszonyokhoz. Nincs a világon olyan asszony, aki ne lenne született színesznő, ha éppen szükség van rá. Hány asszony játszik színházat egész életében, napról-napra? Én éppen ezt nem akarom tenni, ezért is találkoztunk mi ketten... De tudni tudok! Majd meglátja.

Billy fejére csapta a sapkát.

— Akkor hát próbáljuk meg! — mondta. — Nincs más hátra. Elégettük a hiát magunk mögött. Előre, Jervaulx felé!

Kinyitotta az autó oldalajtáját.

— Ugorjon csak ki kis cimbora s üljön a kocsijára.

— Mi a csudának? Inkább maga mellett ülök.

— Szó sem lehet róla! — mondta Billy szigorúan. — Előre megmondták nekem, hogy rögtön kiteszik a szűrőmet, ha kiékezek valamelyik szobaleánnyal.

(Folyt. köv.)

# Elütött a tehervonat egy ökrösszekeket Fagaras közelében

A szekér gazdája súlyos sérüléseket szenvedett

Fagaras, június 13.

Beclean és Dridif községek között súlyos kimeneteli vasuti szerencsétlenség történt. Beclean felől egy tehervonat éppen akkor haladt el egy vasuti átjárón, amikor Barsan Nicalai gazdálkodó két ökrösszekeket vezetett az országúton, amely keresztül haladt a vasuti vonalon. A vonat elütötte az

ökrösszekeket. A két ökör azonnal megdöglött, míg a gazda súlyos sérüléseket szenvedett. A csendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség. Az átjáró melletti őrház őreit őrizetbe vették, mert a vizsgálat során bebizonyosodott, hogy a sorompó nem volt leeresztve és az őrnem tartózkodott az őrházban.

# SPORT

## Közvetíti a rádió a román-bolgár kupamérkőzést

Bucuresti, június 14.

A Balkán-Kupa mérkőzéseinek elsőrendű érdeklődésre tarthat számot a román válogatott szófiai szereplése. Bucurestiből igen sokan utaznak a bulgár fővárosba, de természetesen még nagyobb azoknak a száma, akik csak szeretnének elutazni illetve jelen lenni a román válogatott mérkő-

zésein. Ezeknek a kívánságoknak a megvalósításáról tárgyal most a rádió a telefon-társasággal. A rádió ugyanis készséggel közvetíti a mérkőzést, de ehhez szükséges, hogy Szófiából Bucurestig kábelt fektessenek le.

## Nagy előkészületek a budapesti nemzetközi evezősversenyekre

A cambridgei egyetem nyolcevezőse is részt vesz a versenyen

Budapest, június 14.

A Cambridge-i egyetem értesítette a magyar evezősegyesületet, hogy a budapesti nemzetközi evezősversenyre, amelyet július 21-én tartanak meg, a cambridgei egyetem nyolcevezőse részt fog venni azzal a csapa-

tával, amelyen az idén megverte az oxfordi egyetem nyolcevezőjét.

Egyébként a nemzetközi evezősversenyen részt fognak venni még a következő városok evezős reprezentációs csapatai: Berlin, Bécs, Páris, Belgrád, Prága, Krakó.

## Cao (Nac) csikók-CAT (TAC) Tasnadon vasárnap

Oradea, június 14.

A Cao (Nac) jóképességű csikók csapata vasárnap Tasnadra randul át, hogy felvesse a küzdelmet az ottani CAT (TAC) ellen. A mérkőzést nem csak Tasnadon, hanem Oradeán is igen nagy érdeklődés előzi meg, mert a csikók csapatának Tasnadon igen nehéz erőpróbát kell kiállítani és a küzdelem kimenetele éppen ezért teljesen nyitott. A Cao (Nac) természetesen mindenáron győzni akar éppen ezért legerősebb felállításban randul át Tasnadra a következőképpen: Vár-

day, Berger, Stettner, Görög, Szántó, Deugyel, Terkeltaub, Smilovits, Székely dr. Józsa, Fruzsina.

Természetesen a tasnadi csapat is nagy lelkesedéssel készül a küzdelemre és így a közönségnek előreláthatólag érdekes, izgalmas sportélményben lesz része a vasárnapi találkozás során.

A Cao (Nac) csapata kíséretet is szívesen visz Tasnadra 60 lej részvételi díj ellenében. Jelentkezni lehet Cséky háznagynál a Cao (Nac) otthonban.

## Futballmeccs -- gépemberek között

A 20. percben kiállították az egyik „csatárt”, mert a szerkezete elromlott

Newyork, június 14.

Az északamerikai Detroit-városban vasárnap játszották le a világ kétségtelenül legérdekesebb futballmeccsét. Az egymással szemben felálló két csapat valamennyi játékosa

gépember, úgynevezett Robot volt.

A 22. acélból készült automatafutballista játékát igazi, husból-vérből való játékosok irányították villamos áram segítségével a tribünről.

A robot-futballisták bemutatkozásától a közönség nem volt elragadtatva. Mindjárt

az első percekben megállapították, hogy a játékosok igen vontatottan megy, ami élénk visszatetszést szült. Ugy látszik, mégis van egy terrén, ahol a gép gyorsasága nem tudja leküzdeni az embert.

A 20. percben a bíró kénytelen volt az egyik csatárrobotot kiállítani. Ennek az oka nem valami fault volt, hanem az a tény, hogy a csatár szerkezete elromlott és a további „játékra” képtelenné vált. A mérkőzés ezután csendes unalomba fult és a közönség szépen-lassan otthagyta a pályát, — anélkül, hogy az eredményre kíváncsi lett volna.



# Felrobbant Németország egyik legnagyobb lőszergyára

Száz halottat és háromszáz sebesültet huztak ki a lángban álló romhalmaz alól, de az áldozatok száma még növekedni fog. —

Nemzeti gyászt rendelt el a birodalmi kormány

Berlin, június 14.

Páratlan arányú tömegkatasztrófa történt az egyik legnagyobb németországi lőszergyárban, Reinsdorf városában. Eddig még ki nem derített okok miatt

az egész hatalmas lőszergyár levegőbe repült.

A robbanás ereje olyan nagy volt, hogy több kilométeres körzetben minden ablak betört. A katasztrófa híre pillanatok alatt terjedt el a vidéken és Wittenberg kerület egész tűzoltósága, mentőszolgálat és orvosai a helyszínre siettek, de

segíteni képtelenek voltak, mert a felrobbant gyártelep romjai az összes munkásokat maguk alá temették.

A katasztrófa méretei azért olyan borzalmasak mert a robbanás pillanatában a gyár teljes üzemmel dolgozott és a teljes munkás létszám a gyár területén tartózkodott. A szerencsétlenség áldozatainak pontos szá-

mát még nem lehetett megállapítani, de tartanak tőle, hogy

több mint négyszáz ember pusztult el a robbanás következtében kitört tűzben és az épület romjai alatt.

Mint ahogy a tűzoltók és a mentőszolgálat közegei nem voltak képesek megközelíteni a lángtengerben álló romokat, kivonult a helyszínre a hadsereg, a rohamosztanosok és az önkéntes munkaszolgálat vezetői, akik megkezdték a romok eltakarítását és a halottak agnoszkálását.

Egész Németországban leírhatatlan megdöbbenést keltett a szörnyű tragédia híre. A birodalmi kormány nemzeti gyászt rendelt el az egész ország területén, egyben pedig nagyszabású segélyakciót indított meg a tragédia áldozatai hozzátartozóinak támogatására.

Rheinsdorf mintegy nyolcvan kilométerre fekszik Berlinton és a szörnyű tömeg-

katasztrófa híre pillanatok alatt terjedt el a német fővárosban, ahol valóságos pánik uralkodott. Az újabb jelentések szerint a gyárban nagymennyiségű mérges gázt tartalmazó bomba is volt elraktározva és sok munkás, aki szerencsésen megmenekült a robbanásból.

a mérges gázok áldozatául esett.

A Berlinből érkező hivatalos jelentések — valószínűleg tendenciózusan — csökkenteni igyekeznek a katasztrófa méreteit, tény azonban, hogy

mindjárt a mentési munkálatok elején 100 halottat és 300 sebesültet huztak ki a romok alól. Ezek a számok azonban távolról sem véglegesek, hiszen a gyárban a robbanás pillanatában 500 munkás dolgozott.

A hatóságok bevezették szokásos vizsgálatot, amely azonban eddig semmi eredményt nem hozott, mivel a jelenlévők közül ki hallgatni senkit sem lehetett.

## Junius 15-én életbelép az üzletek nyári zárórája

Déli egy órától négyig zárva tartandók az üzletek, este pedig kilenc óráig tarthatnak nyitva

Bucuresti, június 14.

A bucurestii kereskedelmi és iparkamara intervenciójára a munkaügyi minisztérium megengedte, hogy az üzletek zárórája a következőképp változzék meg: Az üzletek egy órákor csuknak délből, de csak négy órákor nyitnak. Ennek következtében az üzletek zárórája este 8 óra lesz.

Ezt a rendeletet már pár nappal ezelőtt adták ki azonban csupán bucurestii érvényvel. Az egyes érdekképviselők kérdést intéztek az illetékes hatóságokhoz, amelyek azután közölték, hogy

a zárórendeletet egységesen alkalmazák az egész ország területére, ami azt jelenti, hogy június 15-től kezdődőleg szeptember 15-ig az országban levő összes üzletek déli 1 órától délután 4 óráig zárva tartandók, míg hétköznapokon este 8, szombaton és munkaszünet előtti napokon este 9-ig tarthatnak nyitva.

A rendeletről azonnal értesítették a munkaügyi felügyelőségeket is. A kereskedők vegyes érzelmekkel fogadták az új zárórendeletet, a kereskedelmi alkalmazottak pedig tiltakozásukat jelentették be egyelőre azonban eredménytelenül.

## Két repülőgép karambolja Bucuresti fölött

Három halottja van a szörnyű szerencsétlenségnek

Bucuresti, június 14.

Tegnap délután 5 óra 40 perckor két Potez típusú vadászipülőgép gyakorlatozás közben a főváros Colentina nevű külvárosa felett összeütközött. A kerület lakói borzadva látták, amint a két repülőgép láng baborult és utána villámsebességgel lezuhan. Az egyik gép Anghel Mihailescu korcsmájának udvarára zuhant, a másiknak a benzintartálya Gheorghe Radu házára, úgy hogy a tetőzet abban a pillanatban lángrobbant. Radu a nagy forróságban lepihent és arra ébredt, hogy a tetőzet gerendái a szobába esnek. Súlyos égési sebekkel mentették ki az égő házból. A gép törzse Papaleca Gh. főhadnagy házára esett. A repülőgéppel együtt vágódott az udvar kövezetére a pilótának alakatlan hústömege vált holtteste. Az egyik repülőgép piló-

tája ejtőernyővel ugrott ki, de az ejtőernyő szíjjai elszakadtak és így ő is szörnyethalt. Egy harmadik pilóta is igénybe vette az ejtőernyőt, de az sem funkcionált. A szerencsétlen ember Oslakov főhadnagy kiváló sportember, aki tavaly megnyerte a bobvilág bajnokságot. Az egyik holttestet sikerült agnoszkálni, a borzalmas véget ért repülő Nagacinski őrmester. Szakértők szerint a katasztrófa úgy történt, hogy az egyik vadászipülőgép benzintartálya felrobbant és a lángbaborult gép a közelébe sodródott gépet is felgyújtotta.

## Időjárás

Derült, csendes idő a hőmérséklet tovább emelkedik.

## Ujabb tombolanyerők

Legutóbbi nagy tombolánk nyerői közül ujabbban következő olvasóink jelentkeztek és kapták meg nyereményeiket:

Férfi cipőt: 1155 Csala Lajos, 2262 Horváth Gyula, 2182 Nemes József.

Női cipő: 1422 Bot Jánosné, 5466 Dinakovits Annus, 5667 Révész Ferenc, 5107 Molnár Rózsi, 6010 Kótainé.

Férfiing: 5729 Mesco L. 1687 Rákosi János.

Női ruhát: 2605 Horváth Dezső, 1221 Kovács Jolán.

Női ruhaanyag: 6486 Papp Ferenc.

Pulover: 3063 Zeitz László, 5413 Budovszky Vilma.

Gyermekszandál: 5660 Szőke Dénes.

Női harisnya: 1239: Staucha Emilné, 6468 Magyar Annus, 3790 Deák Jakab, 6001 Tindik Józsefné.

Zsebkendő: 337 Timár Bócsi, 743, Jakobovits Elek, 4825 Süköröd J.

Svájci óra: 1151 Fosztó Dezső, 3952, Derker Joan.

Regénysorozat: 6190 Fischer Lipót.

5 kg. liszt: 6184 Csóka Jenő.

Férfi zokni: 2001 Cheresdi Joan.

Cigarettaárca: 748 Nagy Berci.

## Öt embert harapott meg a veszett kulya Oradeán

Oradea, június 14.

Tegnap a Miron Costin utcában öt embert harapott meg egy veszett kutyája, amely Tudoran Alexandru vasutas tulajdona. A kutya először gazdáját marta meg, majd ennek felségét. A kutya ezután kirohant a házból és megharapta Dávid Évike 3 éves kislányt, Szilágyi Ferenc vasmunkást végül Kovács Lajos asztalost. A dühöngő ebet végül a járőrök verték agyon az utcán, míg a megharapott áldozatok a Pasteur-intézetbe utaztak.

5. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. JUNIUS 16.

## Holnap kezdődik az új tombola



# Inculet belügyminiszter bejelentette Oradeán a kisebbségi kérdés rendezését

**A kormány helyzete szilárd, a cenzurát nem szüntetik meg  
A miniszter inspekciója a városházán és a rendőrségen**

Két óra már elmúlt, amikor Inculet miniszter kíséretével együtt a városházára érkezett. A kapuban dr Bleda László alpolgármester, a városi tanácsosok és főtisztviselők élén fogadta. A minisztert előbb a díszterembe vezették, ahol megtekintette a nagy fal festményt, majd a polgármester szobájába vonult és itt behatóan kezdett érdeklődni a város helyzete iránt.

Inculet miniszter ezután kijelenti, hogy a költségvetést realitásnak és megfontoltnak tartja, ezzel városházi látogatása végét is ér. A miniszter kíséretével együtt átvonult a rendőrségre, ahol az összes komisszárok élén dr Popoviciu Valér rendőr-kezes és Porumb timisoarai rendőrin-kezes fogadták. A miniszter bevonult a rendőrkészlet szobájába és behatóan érdeklődött a rendőrség helyzete és ügyme-nete felől. Bocian rendőrelégénységi pa-rancsnoktól kimutatást kért a legénység létszámáról. Behatóan érdeklődik, hogy van-e elég rendőr a városban. A rendőrkészlet közölte, hogy a szőlőhegyre már nem jut rendőr, úgy hogy a Hegyközség a saját költségén állít fel csendőrpóztot.

Egyébként a miniszter a legteljesebb megelégedését fejezte ki dr Popoviciu ren-dőrkészlet előtt a rendőrség működése felett.

Háromnegyed háromkor Inculet bel-ügyminiszter és Jon Seba bucarestii cseh-szlovák meghatalmazott miniszter Bancila prefektus lakására hajtottak. A prefektus ebédre látta vendégül a minisztereket.

Délután 4 órakor Inculet belügyminisz-ter a prefekturán fogadta a Friss Ujság munkatársát, aki előtt szenzációs nyilatko-zatot tett az összes aktuális politikai kérdé-sekről.

Munkatársunk elsősorban a kormány-válságról elterjedt hírek valóságára felő-érdeklődött, Tatarescu miniszterelnök esü-

törtök délutáni újabb audienciája kapcsán:  
A miniszter a következő választ adta:

— A kormány helyzete teljesen szilárd. Semmi olyan tény nem áll fenn, amely megkérdőjelezhetné kormányunk eredmé-nyes működését. Azok az álhírek, amelyek amint látom, már Oradeára is elérték, min-den alapot nélkülöznek. Meg lehet érteni, hogy az ellenzék vágyik a kormányválto-zásra, természetesen abban a reményben, hogy ő kerül az ország élére. Az ellenzék szerepe, hogy kritizáljon, lármát csináljon és bejósolja a kormány bukását. Sajná-latos azonban, hogy kritikáiban igen durva és hogy úgy mondjam, nem parlamentáris modort használ, pedig ez annál is inkább az ellenzék gyengeségét bizonyítja. Tehát még egyszer ismétlem, teljes határozottság-gal és a tények ismeretében, hogy kormá-nyunk mindaddig uralmon marad, amíg mű-ködési programját az utolsó pontig végre nem hajtotta. A kormány bukásáról be-szélni sem lehet.

Munkatársunk ezután az ismeretes Ma-rinescu affér ügyében intézett kérdést a miniszterhez.

— Marinescu Gavril bucarestii rendőrprefektus ügye — mondotta Inculet bel-ügyminiszter — aki hozzátesszem. nagyon jó prefektusa a fővárosnak, — részünkről, a kormány részéről végképpen lezáródott az-al a büntetéssel, amit kiróttunk, amiért a miniszterium engedélye nélkül előadást tar-tott a rádióban. Megértem, hogy az ellen-zéknek személyi okai vannak arra, hogy eb-ből a banális kérdésből nagy jelentőségű ügyet csináljon, mi azonban mint mindeu-más kérdésben, ebben a kérdésben is a ja-ját fejünk után kormányozunk és nem a mások feje után.

A miniszter most igen nagyfontosságu kijelentést tesz a kisebbségi kérdés ren-de-zésére vonatkozóan.

— Erre a kérdésre nem válaszlok, — mondja a miniszter — de szavaival sejtte-ni engedi, hogy a rendkívüli intézkedések megszüntetéséről szó sem lehet.

— Most rend van az országban — mondja a miniszter. — Önök is nyugodtan alusznak, nem verik be senkinek a fejét, mit akarnak? Nincsenek megelégedve?

Bancila prefektus válaszol az újság-írók helyett:

— Meg vannak elégedve.

A lei stabilitásának fenntartásáról ér-deklődünk ezután.

— A kormány a lei stabilizáció fenntar-tása mellett van. Ettől és politikáinktól nem fogunk eltérni. A deviza és külkeres-kedelmi politikát a valuta prémiumok be-vezetésével egyensúlyba hoztuk.

Utolsó kérdésünk az alkotmány módo-sításról szállongó hírekre vonatkozott.

— A kérdés nem aktuális, mondja rövi-

ren a miniszter.

Munkatársunk érdeklődésére a minisz-ter elmondja, hogy Bessarábiában szüle-tett, 10 éves koráig nem tudott oroszul, ettől az időtől kezdve azonban Péterváron végezte iskoláit, itt szerzett egyetemi képe-sítést is és résztvett az 1916-os orosz for-radalomban, tagja volt a Szovjetnek is Le-ninnel együtt. Nemzeti érzése azonban ha-zahozta Bessarábiába és 1919-ben az ő el-nöklété alatt mondották ki Bessarábia csat lakozását az anyaországhoz. Eddig 15 ízben volt miniszter.

Inculet miniszter és Jon Seba cseh kö-vet, még a délután folyamán Saniobra utaz-tak, ahol szarvasvadászaton vesznek részt. A magas vendégek vasárnap térnek vissza a fővárosba.

## MAKULATURA

újságpapir olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

**Pásztor Ede cégnél**

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

## APROHIRDETESK

„Bihar“ jelígre levél van a kiadóban.

Boldogok leszünk jelígre levél van a kiadóban.

Lapkihordó bevezetett helyre Törköly-mérő oldal részén felvételik. Jelentkezni a kiadóhivatalba.

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadó hivatalban.

Ebédli öt burrás lámpa eladó, Künstler műszerész. Strada Alea Roméi 2. 2821

14—15 éves fiúk jó keresettel újság-árusításra felvételnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Ügyes kifutót keres azonnalra Balázs. Alexandri 34. 2830

Szerény megélhetést biztosít egy üzem-ben levő daráló, amely 2 szobás adómentes épülettel betegség miatt eladó. Cim a ki-adóban. 2589

Elveszett 30 pár női szandál felsőrész, fehér anyagból. Megtalálójá tekintve hogy reá értéktelen, jutalom ellenében adja át a Carmen cipőgyár portásánál. 2835

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelen-téséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Habzóbor gyártáshoz érte ügyes em-ber kerestetik. Str. Pasteur 1. Roxin. 2812

Jókarban levő női bicikli megvételre kerestetik. Cim a kiadóba kérek. 2829

Újságárusításra fiukat es munkanélkü-lieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhiva-talban, Piața Viteazul Mihai 4. szám.

Takarítónőt hosszú bizonyítványokkal azonnal felveszek. Székely Str. Ciorogariu 24. szám. 2832

Makulatura újságpapir kapható nagy ban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruhá-zában, Oradea. Piața Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

A kisebbségi kérdésben az alkotmányhoz és a békeszerződésekhöz hűek maradunk a fennálló nehézségek és egyenetlenségek kiküszöbölése végett a kormány kebeléből egy bizottság alakult a kisebbségi kérdés végleges rendezésére. Ennek a bizottságnak az elnöke a miniszterelnök ur, tagjai pedig: Nistor Lepadatu, dr Pop Valér, miniszterek és jómagam. Ez a bizottság be fogja vizsgálni az összes kisebbségekre vonatkozó problémákat és tárgyalásokat fog folytatni a kisebbségek vezetőivel.

Munkatársunk másik kérdésére a mi-niszter kijelenti, hogy a községi és megyei választásokat nyomban azután megtartják, miután a Kamara is megszavazza a szená-tus által már elfogadott új közigazgatási törvényt. Ennek kapcsán megkérdeztük a minisztert, hogy addig is, amíg ez bekövet-kezik, nem egészítik-e ki az interimár bi-zottságokat a kisebbségek képviselőivel?

— Ez a kérdés — mondja a miniszter — annak a bizottságnak a hatáskörébe tar-tozik, amelyről most tettem említést. Én is egy olyan tartományból származom, mely idegen uralom alatt volt és így jobban át-érzem az erdélyi problémákat. A kisebbsé-gektől csak lojalitást kérek és az irredentiz-must — bár nem hiszem, hogy legyen — minden eszközzel letöröm.

— Az ostromállapot és a cenzura meg-szüntetésére van-e kilátás a közel jövőben? — hangzik újabb kérdésünk.